

*Un secol de poezie
română
scrisă de femei*

Volumul II
(1945 – 1989)

ANTOLOGIE DE
ALINA PURCARU
ȘI
PAULA ERIZANU

Fotografii de LUCIA LUPU

CARTIER

LUCIA LUPU este fotografă și regizoare de film născută în 1993, la Chișinău. A absolvit Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, cu licența în Regie și Montaj de film și TV, după care a făcut un masterat în Regia Filmului de Animație. În perioada 2013-2014, a fost fotoreporter pentru ziarul *Timpul*. În 2016, a debutat cu scurtmetrajul *Paparuda*, pentru care i s-au acordat mai multe premii la festivaluri, inclusiv Cel Mai Bun Film la Balkan New Film Festival în Suedia în 2016. Realizează un documentar despre starea precară în care sunt păstrate filmele moldovenești pe peliculă, *Pierduți în timp*. În 2018, a realizat, împreună cu graficiană Irina Clescenco, o carte de autor, *Jurnal*. A lucrat ca fotografă la cartea *MăestrăIA – povestea cusută a iei* (2019). În prezent, este producătoare și regizoare la casele de producție „Volt Cinematography” și „Lulu Creative”.

Despre autoarele antologiei	7
În căutarea libertății	10
MARGARETA STERIAN	19
Într-o liniște mare... ..	20
Ca o piatră... ..	21
Nicio iluzie... ..	22
MARGARETA DORIAN	23
Cântec	24
Copilărească	25
Liniștea	26
Balaurul de aur	27
NINA CASSIAN	29
Capriciu	31
Rezolv uneori ecuații	32
Autoportret	33
Post meridian	34
De nerostit.....	39
CONSTANȚA BUZEA	41
Ca o greșală în care-am stat	42
cină bogată în viscol	43
Ideal	44
Pelerinaj	45
[<i>a pune degetul pe rană...</i>]	45
[<i>insuportabile, cumplite sunt însă mângâierile</i>]	45

[tu care încă n-ai tras cu vreo armă]	46
[când nu este vorba de poezie sau de artă]	46
Primul jurnal	47
[Spiritul sărbătorilor nu s-a pierdut]	48
ANA BLANDIANA	49
Descântec de ploaie	50
Intoleranță	52
Cădere	54
Cruciada copiilor	55
25 Martie 1942	56
Gemeni	57
Faguri	58
GABRIELA MELINESCU	59
stare de spirit	60
lăudând vocea	61
Petrecere de primăvară	62
de ziua lui	63
larii casei	64
Un decembrie	65
A scrie	67
IOANA BANTAȘ	69
O mie de ani	70
A zecea noapte de ispitire	71
DOINA URICARIU	73
Un mic luminiș	74
Zeul firav	75
Fructe sărace	76

FLORENȚA ALBU	77
Mama n-a văzut munții niciodată	78
Noroc bun!	80
Clovni uitați	81
Echilibru	82
Terase	83
Poezie	84
IOANA DIACONESCU	85
Miezul nopții	86
De nerecunoscut	87
Liziera pădurii	88
Cearta	89
CRISTINA TACOI	91
ierugă la viers	92
ierugă la loc de tihnă	93
ierugă la soare în geană	94
ierugă la moară	95
NORA IUGA	97
Rindeaua	98
Inima ca un pumn de boxeur	100
din când în când era marți	110
sunt frumușică	113
ANGELA MARINESCU	115
Sunt animalul	116
Cântec de dragoste (II)	117
Soare negru	119
*** [Cocoșul urlă.]	120
*** [durerea din interiorul bucuriei adânci.]	121

Grecul ars	122
Această noapte	123
Îl iau de mână pe Sergiu	124
Poemul cel mai de jos	126
Jurnal	128
Drept înainte	129
Nebunie	130
AURELIA BATALI	133
Ziua mâniei	134
IRINA MAVRODIN	135
În ploaia aceea nu te pot urma	136
Începutul	137
delectatio morosa	138
mică teorie	139
ființa	140
GRETE TARTLER	141
Magnetul de fulgere	142
O piață în martie	143
Un templu în piață	145
Opus mulierum	147
ETA BOERIU	149
Casiopera	150
Solilocviu II	151
Timp fără dinți	152
Elegie	153
La oglindă	154
Gură în gură	155

IOLANDA MALAMEN	157
Haită de lupi	158
Letargie	159
Aproapele meu	160
MARCELA BENEĂ	161
Liberi	162
Mută totul în altă parte	164
Munca ce-nobilează	165
Va fi mult mai bine	167
CORNELIA MARIA SAVU	169
Mim în retragere	170
Balada crăiesei Mab și-a vietăților șoareci numite	172
10 (epilog)	174
sânge pe zăpadă	175
DANIELA CRĂSNARU	177
Gestul penultim	178
Un anotimp în rai	179
Meteo	180
Temperatură și puls	182
Leii din Babilon	184
ȘTEFANIA PLOPEANU	187
Fuga	188
Probă decisivă	190
*** [Nimeni nu va putea lua]	192
CAROLINA ILICA	193
Voi, Vesele-Fete	194
Conturul de foc	195
Nu mai bate, caii, tată... ..	196
Ephemeris	197

LEONIDA LARI	199
Iarnă	200
Creație	202
Centaurul	203
Secerișul	206
VALERIA GROSU	207
Comunitate	208
Noi vom rămâne dedesubtul apei	209
Ars poetica	210
MARIANA BOJAN	211
De n-ar fi toate acestea	212
O ureche aproape perfectă	213
Moștenitoarea	215
LILIANA URSU	217
Poemul e un striptease	218
Solitudine	219
Hierofanie	220
La capătul zilei, miracolul!	222
ILEANA ZUBAȘCU	223
Întru totul	224
Te aștept, luptătorule	229
Așteptare	230
DENISA COMĂNESCU	233
Radiografia	234
Viața de acvariu	236
Mică elegie înainte de plecare înspre lumea cea mare	237
Așteptându-l în imaginație	238
Unui prieten care m-a rugat să-i dedic poemul V	239

Robinsoniadă	240
Pessoa	241
LUMINIȚA CIOABĂ	243
De unde vin fluturii	244
Stampă	246
Amurgul Tomnatic	248
DOINA CORNEA	253
Gânduri pentru Nina	254
Un gând	255
Casa noastră	257
GABRIELA NEGREANU	259
Dulcii și gingașii	260
Între somn și trezie	261
Semne	262
Cuvintele	263
Doftana	264
IOANA IERONIM	265
Închinare	266
Eglogă	268
IOANA CRĂCIUNESCU	271
O mie și una de nopți	272
Piața Chibrit	273
(Cândva vei fi nevoit să înveți)	275
MARIANA MARIN	277
Ultimul poem de dragoste în grădina de trandafir	278
Destin	281
Terapeutică din anii ciumei brune	282

Scrisorile lui Emil	284
Elegie XII	290
Elegie XIV	291
Semnul	292
MARTA PETREU	295
Prânzul	296
Loc psihic II	297
Tatăl nostru	299
Viațamoartea	301
Gunoiul	303
CARMEN FIRAN	305
Trecuți cu vederea	306
Cămașa de apă	307
Vârste	309
Zbor	310
MARIANA CODRUȚ	313
van gogh	314
de-a v-ați ascunselea	316
(dragostea e permisă)	317
când toate cele văzute și auzite	318
patria	319
ELENA ȘTEFOI	321
Fără să întrecă măsura	322
Din prima copilărie	324
Mult mai târziu	325
Haosul provizoriu	326
Simplă descriere	327

DORA PAVEL	329
despre trupul meu	330
când te cuprinde îndoiala	331
poem de dragoste	335
lupul charismatic	336
MAGDA CÂRNECI	339
Ana Ipătescu de bloc	340
Patrie	343
Omul matur	344
Un fel de poetică	346
Două tinere fete	348
LORINA BĂLTEANU	351
Vulpea	352
copilăria mea s-a demodat (I)	353
în fiecare din nopțile solstițiului	354
știu	355
Despre fotograf	358

MARGARETA STERIAN

Margareta Sterian (născută Weinberg; 16 martie 1897, Buzău – 1992) a fost o artistă completă, de origine evreiască, rămasă în conștiința publică mai ales pentru picturile sale. A scris poezie, memorii, însemnări de călătorie și a tradus și a antologat poete și poeți din Marea Britanie, Irlanda, Polonia și America. În 1945 a publicat o selecție de poeme traduse din opera lui Walt Whitman, iar un an mai târziu, la Editura Pro Pace, o impresionantă antologie de poezie americană, *Aud cântând America*, o selecție însoțită de viniete și scurte biografii, în care au încăput marii moderniști, ca Ezra Pound sau William Carlos Williams, urmași de voci esențiale pentru lirica de peste ocean: Marianne Moore, Karl Shapiro sau Allen Ginsberg. În 1977 revenea cu o altă antologie, publicată la Editura Dacia, *Eternă bucurie-i frumusețea*, de data asta de poezie britanică. S-a ocupat de tot, de la selecția poemelor, la traducere, note, alegerea ilustrațiilor și copertă.

Notabile, pentru profilul ei de scriitoare, rămân volumele *Din petice colorate* (povestiri, Cartea Românească, 1977), *Evocări de călătorie* (Cartea Românească, 1970), *Viața prin hublou* (Dacia, 1986), *Castelul de apă* (roman autobiografic, Jurnalul, 2008) și *Poeme. Imagini. Proze* (Eminescu, 1977), volum compozit, care aduce la un loc impresii de călătorie, poeme, crochiuri și picturi realizate de Margareta Sterian. Un volum amplu de versuri, *Poezii*, i-a fost publicat în 2005, la Editura Alicit.

Poezia ei întregeste imaginea unei artiste proteice, una dintre cele mai importante ale secolului XX, căreia Muzeul Național de Artă Contemporană i-a dedicat, în 2019, o expoziție de amploare, o plimbare prin lumile pe care privirea ei le-a făcut posibile.

Într-o liniște mare...

Într-o liniște mare aș vrea să-mi ascund inima,
inima mea ca o rană ce trebuie legată și înconjurată de tăcere;
în preajma-mi să nu fie zgomot, să nu fie sonerii;
lăptarul să-mi lase în prag o cană albă cu lapte,
și-un copil din vecini să-mi aducă pâine la câteva zile o dată.
Să uit aș vrea și de Shakespeare – prea greu le spune el toate –
pe frunte nu vreau decât mâinile tale ușoare.
Apoi, voi adormi în gând cu fabulele lui La Fontaine,
cum le-am văzut zugrăvite de meșteri din lumea-ntreagă;
pe-ntâia pagină, o vulpe roz ca o domnișoară sfioasă
ridică ochi mirați spre bolta din care strugurii privesc ca dintr-o plasă...
Poate că-n vis voi afla taina doamnei și a unicornului pe care i-am văzut
la Cluny printre păsări și flori,
iar cu cerbii hăituiți ai lui Cranach voi străbate înot râul cel repede,
ținându-mă, ostenită, de straniile ramuri ce plutesc deasupra capetelor delicate.
În vis se amestecă toate.

(Din volumul *Poeme. Imagini. Proze*, Editura Eminescu, 1977)

Ca o piatră...

Ca o piatră în drum, împinsă mai departe cu piciorul
propulsată voios după dezordonata voință a piciorului
sau uitată, și-apoi din nou azvârlită-n văzduh
de unde recade, fărâmițându-se-n ploaie de pietre mărunte
ce se macină până ajung pulbere,
așa este iubirea.

(Din volumul *Poeme. Imagini. Proze*, Editura Eminescu, 1977)

Nicio iluzie...

Nicio iluzie nu mai este posibilă,
în ciuda frumuseții zilei de toamnă,
a norilor falnici în asfințit...
Atât de mult am crezut, am iubit
sărbătoreasca alee ce se așternea înaintea mea,
a lumii caldă îmbrățișare, ce mi se cuvenea.
Unde e zborul, exaltarea, universul uimit,
de la mine aștepta dezlegarea...
Imensă e puterea visului de la început!
Am vrut să dau și să primesc, să stăpânesc,
să ard, să ard și iată:
o rândunică speriată așteaptă iarna și ultimul zbor...

(Din volumul *Poeme. Imagini. Proze*, Editura Eminescu, 1977)

MARGARETA DORIAN

Născută în 1921, la București, într-o familie de origine evreiască, Margareta Dorian a fost o scriitoare de limbă română, franceză și engleză. A debutat la vârsta de 24 de ani, cu volumul *Ierbar*, apărut la Editura Forum, în 1945. Trei ani mai târziu, după ce a fost instaurat regimul comunist în România, Margareta Dorian a emigrat în Franța, unde a studiat la Sorbonna, a făcut teatru de păpuși și a publicat proză și cărți pentru copii. În 1952, s-a stabilit în SUA, unde a publicat romanul autobiografic *A Ride On the Milky Way* (Crown Publishers, 1967; Ballantine Books, 1969), din care au apărut mai întâi fragmente în prestigioasa revistă *The New Yorker* în 1961. A tradus în limba engleză poemele lui Ion Caraion, apărute în 1982 la Ohio University Press. La o reîntâlnire cu Nina Cassian în SUA în anii 2000, Margareta Dorian i-a mărturisit acesteia că a revenit la poezie. La sugestia Ninei Cassian, în 2008 a trimis un grupaj de poeme inedite la revista *România literară*, însă textele au fost publicate abia cinci ani mai târziu, în revista *Apostrof*. Poezia Margaretei Dorian a fost recuperată de Claudiu Komartin în antologia de poeți ai generației războiului *Sărma ghimpată. Când focurile se vor stingea printre ruine* (Editura Cartier, 2018). Margareta Dorian s-a stins din viață în 2015, în Providence, Rhode Island.

Cântec

Stă-n mine ceva care se cere cojit și spus,
ceva care se leagănă pe creangă și cântă.

Dar pentru asta n-o să ies în drum
și n-o să strig nimic.

Năvoadele mele cu răs mi le strâng,
le ridic
și vin după voi.

Am muncit. Și oboseala sugă trupul, dulce și grea.

Am muncit. E ceasul când ne aburim de cântec.

Sătui
ne culcăm pe pământ
să ne-ascultăm rădăcinile cum grăiesc către viață.

Și ne iubim în cuvintele astea
pe care visul le poartă netulburat și greoi
ca o vacă albă cu noaptea-ntre coarne
de la mine la voi.

(Din volumul *Ierbar*, Editura Forum, 1945)

Copilărească

Vrei să-ți povestesc culoarea zilelor? Vrei?

Marțea se strânge tristă în coaja galbenă
Și-așteaptă...
Ochii au cearcăne vinete, urechile vineți cercei.

Țâșnește Joia roșie.
Undeva aproape de cer, o fată spală geamuri
Și pulpele albe râd lângă jghiabul cântecului.

Vineri – verde crud
De mazăre
De frunză nouă
Acru de necopt
De timpuriu
Rufe umflate de vânt dansează în curte
Seară
Închideți
Târziu...

În Sâmbăta albastră ne înfundăm catifelat tălpile
Și e caldă culoarea și grasă
Și curge prin pumni din cărți către casă.
Știi, toate lucrurile și-au sumecat cămeșile
Și stau așa, goale, să le lingă cântecul genunchii...

(Din volumul *Ierbar*, Editura Forum, 1945)

Liniștea

Cred în mirosul brutăriilor de seară
cum cred în catarguri.

Oamenii umblă în preajma lui curății
și sunt năpădiți de miez somnoros
și sunt fericiți ca dulăii cu gâtul gros
și cu labe voinice.

Cred în mirosul brutăriilor de seară
ca-ntr-o subțioară
adâncă și puțin veștejită
pădure amară
răsturnată peste orașul obosit, încolăcit.

Și târziu când se coace pâinea în coajă de tristețe rotundă
și răsuflarea ei aburește pragurile, nările și pumnii
deodată

în mirosul bucătăriilor, seara,
aflăm că sângele nostru n-a urât niciodată.

(Din volumul *Ierbar*, Editura Forum, 1945)

Balaurul de aur

Balaurul de aur, dorul, ridică iar grumazul
și tremură pământul, crapă cerul, ne cad
în casă stelele deochiului,
șapte inimi cere, șapte inimi și număuitaul
ochiului,
șapte scorburi cu sânge.

Du-te, dă-i-le, să tacă, să doarmă, să ne
uie,
pune-i pe gură ferigă rece – toamna
e-aproape, toamna îl știe,
curând, sărutându-i solzii de aur pe bărbie
ii luăm, sătul, pe genunchi, capul.

(Poem inedit apărut în revista *Apostrof*, 6/2014)